

ת"פ (תל אביב) 33603-11-18 - מדינת ישראל נ' מוסדות "שערי ציון" בני ברק

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

ת"פ 33603-11-18
20 יולי 2025

לפני : כב' השופטת דפנה חסון זכריה
המאשימה: מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד חן אביטן

נגד

הנאשמים: 1. מוסדות "שערי ציון" בני ברק
2. שמואל אלישיוב
3. מרדכי אילוז ע"י ב"כ עו"ד חן דינור ועו"ד תומר הדס

החלטה

- לפנינו בקשת הנאשמים 2-3 להפנייתם לתסקיר מבחן ולביטול הרשעתם.
- הנאשמת 1 היא עמותה ללא מטרות רווח, המפעילה מוסדות חינוך לבני נוער.
- הנאשם 2, כב' הרב אלישיוב, הוא נושא משרה בנאשמת, והנאשם 3, כב' הרב אילוז, הוא מנהל בנאשמת.
- במסגרת כתב האישום יוחסה לנאשמים 2 ו-3 עבירה של הפרת אחריות נושא משרה לפי סעיף לפי סעיף 26(ב) לחוק הגנת השכר, התשי"ח - 1958 (להלן - **חוק הגנת השכר**), בגין העבירות בהן הואשמה הנאשמת 1 - 180 עבירות של אי העברת כספים שנוכו משכר ליעדם במועד, בניגוד לסעיפים 25א(א) ו-25ב(ג) לחוק הגנת השכר.
- בדיון שהתקיים לפניי ביום 2.2.2025 הודו הנאשמים בעבירות שיוחסו להם בכתבי האישום, ועל בסיס הודאתם הרשעתי אותם בעבירות אלה.
- הנאשמים עתרו לביטול הרשעתם ולהעברת עניינם לשירות המבחן לשם מתן תסקיר, טרם גזירת עונשם.
- לטענתם, הרשעתם תוביל לפער בלתי מידתי בין מידת הפגיעה בהם לבין חומרת העבירה

שביצעו.

בנוגע לחומרת העבירה טענו הנאשמים, כי הגם שהודו בביצוע העבירה שמיוחסת להם בכתב האישום, הרי שבפועל הם לא ביצעו עבירה פלילית שכן העבירות לא בוצעו ממניע פלילי או מתוך כוונה לפגוע בעובדים, אלא להיפך. הנאשמים, ובפרט הנאשם 2, פעלו מתוך כוונה טובה כדי להתמודד עם הקשיים הכלכליים אליהם נקלעה העמותה, והם עשו את כל שלא ידם כדי למנוע פגיעה בעובדים. מטעם זה, בחרו להפקיד כספים לקרן הפנסיה באיחור, ובלבד שלא לפגוע בתשלום שכר העבודה במועד. במקביל הגיעה הנאשמת 1 להסדר מוך חברת הביטוח, והחוב לקרן הפנסיה הוסדר בתוך חמישה חודשים. הנאשם 2 אף העמיד את עצמו כערב באופן אישי להתחייבויות העמותה, תוך סיכון אישי רב, כאמור, על מנת למנוע פגיעה בעובדים.

הנאשמים הוסיפו, כי לא נגרם נזק למי מהעובדים, איש מהם לא התלונן, והעובדה כי רבים מהם מועסקים בעמותה לאורך שנים רבות מלמדת על שביעות רצון גבוהה מתנאי העסקתם.

עוד טענו הנאשמים כי מהרישומים של חברת הביטוח עולה כי הנתונים שבכתב האישום אינם נכונים, וכי כמות העבירות שבוצעה היא 20-30 לכל היותר, ולא 180 כפי שציינה המאשימה.

בנוסף טענו הנאשמים כי המאשימה ניהלה חקירה תוך פגמים חמורים, על-ידי מפקחת שלא הוסמכה כדין, לא הוכשרה בזכויות חשודים או בדין הפלילי, וביצעה פעולות חקירה ללא צו שיפוטי, בניגוד לדין.

אשר לנזק הצפוי לנאשמים בגין ההרעשה, נטען כי הענישה בגין עבירות לפי חוק הגנת השכר היא ענישה מחמירה במיוחד, בלתי סבירה, בלתי מידתית ובלתי מוסרית, העלולה להגיע לכדי מאות מיליוני שקלים, וחורגת מפרופורציה ביחס לחומרת העבירה. הטלת קנס בשיעור גבוה עלול לגרום לסגירת מוסדות חינוך, לפיטורי עובדים רבים, ולפגיעה באלפי תלמידים. עונש זה חורג מכל אמת מידה סבירה, וחותר תחת ערכי צדק בסיסיים.

עוד טענו הנאשמים כי הרשעתם בדין עלולה לפגוע ביכולתם לגייס כספים לעמותה, מפאת העובדה שהנאשם 3 מגייס כספים בארצות הברית ואם יורשע, לא יוכל לקבל ויזה לארה"ב.

הנאשמים הוסיפו שהם אנשים נורמטיביים השומרים על זכויות העובדים, וכי עצם הרשעתם יש בה הטלת כתם פלילי, שהוא בפני עצמו עונש.

בנוסף הדגישו הנאשמים את נסיבותיהם האישיות.

הנאשם 3, כב' הרב אילוז, בן 68, משמש כמנהל שכיר בנאשמת מזה 27 שנים, בשכר ברוטו של 9,000 ש"ח בלבד. חרף גילו הוא נאלץ לעבוד שכן אין לו מקור תקציבי אחר שיכול לפרנס אותו בכבוד.

הנאשם 2, כב' הרב אלישיוב, כיום בן 67, אינו עובד מאז שנת 2008, אינו משתכר כלל, ונתמך כלכלית על ידי ילדיו. מצבו הבריאותי קשה: הוא סובל ממחלות לב, סוכרת ובעיות רפואיות נוספות, וההליך הפלילי גובה ממנו מחיר נפשי כבד.

8. המאשימה התנגדה לביטול ההרעשה, וטענה כי יש להותירה על כנה.

לטענתה, נקודת המוצא על פי הדין היא כי במידה והאשמה הוכחה במסגרת ההליך הפלילי, ביטול ההרעשה הוא צעד חריג, השמור למקרים מצומצמים בלבד, ורק כאשר הרשעה עלולה לפגוע באופן חמור בשיקום הנאשם או כאשר סוג העבירה מאפשר זאת בנסיבות המקרה במקרה הנוכחי אין מקום לביטול ההרעשה, שכן הנאשמים לא הוכיחו כי ההרשעה עלולה לפגוע פגיעה חמורה בשיקומם, כי הם עתידים להיפגע מההרעשה, כי קיימת סכנה לפיטוריהם, או לסילוקם מהעמותה, ואף לא לאובדן תקציב לעמותה.

סוג העבירה אף הוא אינו מצדיק בנסיבות המקרה ביטול ההרשעה, שכן העבירה בה הורשעו פוגעת בזכויות עובדים ובערכי יסוד חברתיים, והיא חמורה אף מנקודת מבטו של המחוקק, שלא בכדי קבע בצידה ענישה חמורה. טעם נוסף בשלו יש לנהוג בזהירות יתרה בעת בחינת בקשות לביטול הרשעה, הוא החשש מיצירת תקדים במקרים דומים אחרים, ומניעת פתיחת פתח לביטולי הרשעות שיביאו לשיבוש מערך אכיפת הדין, ולפגיעה בשמירה על זכויות העובדים. בהקשר זה הדגישה המאשימה, כי המקרה שלפנינו אינו שונה ממקרים אחרים, וכי במרבית המקרים, המניע בגינו מעסיקים מפרים את חוק הגנת השכר הוא קושי כלכלי וכורח, ולא כוונה לפגוע בעובדים, במודע. המאשימה הוסיפה, כי על פי ההלכה הפסוקה, מצבו הכלכלי של הנאשם אינו מצדיק את ביצוע העבירה בה הורשעו הנאשמים, וכי גם במצבים כלכליים קשים, יש להקפיד על העברת הסכומים ליעדם, והפרתם מצויה בגדר עבירה פלילית (ע"פ (ארצי) 34269-09-23 ג'י אנד בי (אוליבר) בע"מ - מדינת ישראל (3.4.2024)).

9. לאחר שנתתי את דעתי למכלול הנסיבות שהובאו לפני, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות, ואפרט.

10. סעיף 192 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 קובע כי בית המשפט רשאי לבטל את הרעשה של נאשם בפלילים:

"הרשיע בית המשפט את הנאשם, ולפני מתן גזר הדין ראה שיש מקום לתת לגביו צו מבחן או צו שירות לתועלת הציבור, ללא הרשעה, או לצוות כי הנאשם יתן התחייבות להימנע מעבירה, כאמור בסעיף 72(ב) לחוק העונשין, בלא הרשעה, רשאי הוא לבטל את ההרשעה ולצוות כאמור"

11. עם זאת, כידוע, כלל עקרוני במשפט הוא כי "סמכות לחוד ושיקול הדעת כיצד תופעל הסמכות לחוד" (ראו בשינויים המחויבים: רע"א (עליון) 1358/12 מרכז רפואי רבין בית החולים בילינסון נ' עזבון המנוח שלמה אייזנברג ז"ל, בפסקה 8 (8.5.2012); ע"ע (ארצי) 71524-07-23 א.ש. סיעוד ורווחה בע"מ - אינגרידה גנטצנקו, בפסקה 25 ג (24.3.2025); סק"כ (ארצי) 58560-01-22 חברת נמל חיפה בע"מ - הסתדרות העובדים הכללית החדשה, בפסקה 7 (1.2.2022)).

12. הלכה פסוקה היא, כי הסמכות להורות על ביטול הרשעה תופעל במקרים חריגים בלבד, בהם מתקיימות נסיבות יוצאות דופן המצדיקות זאת (רע"א 432/85 רומנו נ' מדינת ישראל, מיום 21.8.85 (להלן - עניין רומנו); ע"פ 2083/96 תמר כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(3) 337

(1997) (להלן - עניין כתב); ע"פ 9893/06 לאופר נ' מדינת ישראל, מיום 31.12.07, ע"פ 2669/00 מדינת ישראל נ' פלוני, פ"ד נד(3) 685 (2000).

13. בע"פ 5102/03 מדינת ישראל נ' קליין, מיום 4.9.07 (להלן - עניין קליין) נקבע כדלקמן:

"ההרשעה הפלילית של נאשם שאשמתו הוכחה ותוצאותיה הן מרכיב חיוני בהליך הפלילי; הן נועדו למצות את תכליותיו המגוונות: להעביר מסר של הרתעת היחיד והרבים. חברה המבקשת להפעיל את ההליך הפלילי בדרך אפקטיבית, שוויונית והוגנת תתקשה להשלים עם גישה שיפוטית הפוסרת נאשמים, חדשות לבקרים, מהרשעה פלילית אף שאחריותם הפלילית הוכחה. שהרי ההרשעה היא הביטוי השיפוטי לאחריות הפלילית שהוכחה, ובלעדיה נותרת קביעת האחריות הפלילית חסרה את החוליה האחרונה, המוסיפה לה את המשמעות המשפטית הנורמטיבית הנדרשת".

(סעיף 76 לפסק הדין).

14. גם בית הדין הארצי לעבודה קבע, בנוגע להליכים פליליים המתנהלים בבתי הדין לעבודה, כי ביטול הרשעה הוא צעד חריג, ומשכך, על בית הדין לנקוט בו במשורה ובנסיבות חריגות ומתאימות בלבד:

"הסמכות לבטל הרשאה מופעלת על ידי בתי המשפט במשורה, תוך שמירת נקודת המוצא כי אדם אשר הוכחה אשמתו בהליך פלילי - יש להרשיעו בדין. ההרשעה מהווה פועל יוצא מהפרת הנורמה הפלילית ומסייעת למיצוי ההליך הפלילי ותכליותיו. ישם נקודת המוצא מאפשר הליך אכיפת חוק תקין ושוויוני. בנוסף, הקפדה על עצם ההרשעה נדרשת לצורך העברת המסר ההרתעתי הרצוי".

(ע"פ (ארצי) 57160-01-14 מדינת ישראל - חדוות הורים בע"מ, מיום 8.2.14 (להלן - עניין חדוות הורים)).

וכן:

"בשל אופיין ותוצאותיהן של העבירות הכלכליות כפי שנקבעו בחוק עובדים זרים, יש להיזהר במתן משקל יתר לעברם הנקי ואורחות חייהם הנורמטיביים של מי שמואשם בהן, ומנגד, על מנת להבטיח את עקרון אחדות הענישה ואת שיקולי ההרתעה והגמול, יש ליתן משקל רב יותר לאופיין של העבירות, נסיבותיהן ותוצאותיהן".

(ע"פ (ארצי) 33112-09-15 מדינת ישראל - זלקינד, 18.7.17 (להלן - עניין זלקינד)).

15. הדברים אמנם נפסקו בנוגע לחוק עובדים זרים, אולם כוחם יפה גם בנוגע לעבירות לפי חוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם.

וראו גם: ע"פ (ארצי) 6291-05-10 א. כפיר אחזקות בע"מ ויהודה יהלומי - מדינת ישראל - משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה, מיום 31.1.12; ע"פ (ארצי) 50155-08-10 חברת השמירה בע"מ - מדינת ישראל - משרד התעשייה,

המסחר והתעסוקה, מיום 6.11.12.

16. בעניין כתב קבע בית המשפט העליון את שני התנאים שבהתקיימותם ניתן להורות על ביטול הרשעה:

"הימנעות מהרשעה אפשרית אפוא בהצטרף שני גורמים: ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים המפורטים לעיל"

17. עוד נקבע בפסיקה, ביחס לאותן נסיבות יוצאות דופן בהן יהיה מקום לשקול ביטול הרשעה, כי אלה עשויות להיות נסיבות בהן **"אין יחס סביר בין הנזק הצפוי מן ההרשעה בדין לבין חומרתה של העבירה"** (עניין רומנו; ע"פ 3301/06 ביטי - מדינת ישראל, מיום 31.10.06), היינו נסיבות בהן **"עלול להיווצר פער בלתי נסבל בין עוצמת הפגיעה של הרשעה פלילית בנאשם האינדיבידואלי לבין התועלת שתצמח לחברה ולאינטרס הציבורי מקיומה של הרשעה"** (עניין קליין).

18. יישום עקרונות אלה על ענייננו, מוביל לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות. ואפרט.

19. ראשית, לא שוכנעתי כי ההרשעה עלולה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשמים.

20. הנאשמים לא הניחו, ולו ראשית ראייה, שיש בה כדי לתמוך בטענה כי הרשעתם תפגע ביכולתם להשתקם, או כי תוגבל יכולתם לגייס כספים בחו"ל, זאת בפרט משעה שגיוס הכספים הוא לעמותה, הנאשמת 1, ולא לכיסם הפרטי. הנאשמים אף לא צירפו ראיה כלשהי שיש בה כדי להעיד על כך שיימנע מהם לגייס כספים בשל ההרשעה. גם לא ברורה הטענה בדבר היעדר האפשרות לחדש את הויזה לארה"ב, בפרט משעה שמן המפורסמות הוא שהדרישה לויזה לשם כניסה לארה"ב בוטלה.

גם אם קיימת הסתברות כלשהי שההרשעה תקשה על הנאשמים לגייס כספים לעמותה, הרי שאפשרות זו, שהיא כאמור, בגדר אפשרות בלבד, אינה מצדיקה את ביטול הרשעתם. מכל מקום, אפילו הייתה מוכחת הפגיעה בנאשמת 1 בשל קושי בגיוס כספים, הרי שכאמור, ממילא, אין בכך כדי להעיד, בהכרח, על פגיעה בנאשמים 2-3.

21. אכן, אין זה בלתי סביר להניח כי ההרשעה תוביל לפגיעה במעמד החברתי, בתדמיתם ובשם הטוב של הנאשמים, ושייגרם להם נזק כלכלי מסוים בגין ההרשעה, אלא שפגיעה כאמור היא תוצאה טבעית של ההרשעה. מבחינה זו, מצבם של הנאשמים 2-3 אינו שונה מכל נאשם אחר שהורשע בדין, והעובדה שעלול להיגרם להם נזק כלשהו כתוצאה מהרשעה, כמו לכל נאשם אחר, אינה מצדיקה, כשלעצמה, את ביטולה. עמד על כך בית המשפט בע"פ 5672/05 **טגר בע"מ - מדינת ישראל** (מיום 21.10.07):

"הרשעה - לעולם נושאת עמה תוצאות לוואי שאינן חלק מן הענישה"

עמוד 5

הקונקרטי. עצם הכתמתו של אדם כעברין יש לה השלכות - מהן מובנות ומידיות ומהן שתבואנה לידי ביטוי בעתיד. הדוגמה המובהקת ביותר הינה היותה מחסום בפני לימודים או עיסוק בתחום מסוים, כאשר היבט זה אינו שונה באופיו מחסימת הקשרים עם משרד הביטחון שאליו מפנים מערערי טגר. תוצאות הלוואי - יכולות להיחשב כחלק מהענישה, והדעת נותנת כי במערך האיזונים שהוא חלק אינהרנטי מתהליך הענישה הם ישוקללו ויילקחו בחשבון".

22. טענות הנאשמים כי בפועל לא בוצעה עבירה בשל העדר כוונה פלילית, וכי החקירה הפלילית התנהלה שלא כדין, אף הן אינן מהוות טעם לביטול ההרשעה, שכן הנאשמים הודו בביצוע העבירה שיוחסה להם בכתב האישום, ועל סמך הודאתם זו, הורשעו בדין. מכל מקום, בקשה לביטול הרשעה אינה המסגרת המתאימה לבירור חפותם.

מכל מקום, המסגרת הנכונה לשקילת נסיבות העבירה הוא גזר הדין, ואין בהן כדי להוות נימוק לשקול ביטול הרשעת הנאשמים או העברת עניינם לבחינת שירות המבחן.

23. אף לא מצאתי כי עובדת היות הנאשמים נורמטיביים ושומרי חוק בדרך כלל, מהווה הצדקת הפניית עניינו לשירות המבחן, לצורך בחינת האפשרות של ביטול ההרשעה.

24. אם תתקבל טענת הנאשמים, הרי שכמעט בכל הליך שבו נדונות עבירות על חוקי עבודה, במסגרתו יטען הנאשם לביטול הרשעתו בשל נסיבותיהם האישיות והיותו אדם נורמטיבי, יהא מקום לפעול כך, ומטרת ההליך הפלילי תעוקר מתוכן.

25. בעניין **זלקינד** קבע בית הדין הארצי לעבודה מפורשות, כי **"יש להזהר במתן משקל יתר לעברם הנקי ואורחות חייהם הנורמטיביים ש מי שמואשם בהן, ומנגד, על מנת להבטיח את עקרון הענישה ואת שיקולי ההרתעה והגמול, יש ליתן משקל רב יותר לאופיין של העבירות, נסיבותיהן ותוצאותיהן"**.

26. התנאי השני שנקבע בפסיקה, אף הוא לא מתקיים בענייננו.

27. לא שוכנעתי, כי סוג העבירה בה הורשעו הנאשמים מאפשר לוותר בנסיבות המקרה על ההרשעה, מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים.

28. חוק הגנת השכר מצוי בליבתה של חקיקת המגן, שתכליתה להגן על זכויותיו המינימאליות של העובד על פי הדין. אי העברת כספים שנוכו משכרו של עובד לקרן הפנסיה מהווה פגיעה בעובד הן בכך שנגרע משכרו סכום כספי שלא כדין, תוך שהמעסיק הושיט ידו לכיסו של העובד, והן משום שהיא עשויה להעמידו בסיכון לכך שלא יהיה מבטוח בעת זקנה או בעת קורות אירוע מזכה. ביצוע העבירה עלול להוות פגיעה אף בציבור כולו, ככל שייאלץ לשאת בעלויות הכרוכות באי ביטוחו של העובד. אף בפסיקה נקבע, כי אי העברת כספים שנוכו משכרו של העובד ליעדם היא עבירה אליה יש להתייחס בחומרה (ע"ע 73/03 קרן ההשתלמות לעובדי הרשויות המקומיות בע"מ - ערבה המועצה המקומית (3.12.03; ע"ע 11910-05-11 אהרון בניהס ואח' - עיזבון המנוח אלכסנדר זובאטוב ז"ל ואח' (25.6.12)).

29. לבסוף, לא מצאתי כי נסיבותיהם האישיות של הנאשמים חריגות באופן המצדיק את ביטול ההרשעה.

אמנם יש לשקול את נתוניהם האישיים של הנאשמים במסגרת גזר הדין, אך אין בהם להוות נימוק לשקול ביטול הרשעה או העברת עניינם לבחינת שירות המבחן.

30. כללם של דברים - לא שוכנעתי כי ההרשעה עלולה לפגוע פגיעה חמורה בשיקומם או בעתידם של הנאשמים. משכך, ובשים לב לסוג העבירה בה הם הורשעו ולמידת חומרתה, וכן לעובדה שמדובר ביותר מעבירה אחת, אין בידי לקבל את טענתם כי אין יחס סביר בין הנזק הצפוי מההרשעה לבין חומרת של העבירה, ולאינטרס הציבורי מקיומה של ההרשעה.

סוף דבר

31. הבקשה נדחית.

32. גזר הדין יינתן ויישלח לצדדים.

ניתנה היום, כ"ד תמוז תשפ"ה, (20 יולי 2025), בהעדר הצדדים ותשלח אליהם.